

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของไทยได้เริ่มมีขึ้นภายในวัดตั้งแต่สมัยโบราณ จากการศึกษาความเป็นมาของการศึกษาของไทย จะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลาหลายร้อยปีก่อนที่จะมีการเริ่มการศึกษาในระบบโรงเรียนนั้น สถาบันที่ให้การศึกษาแก่สังคมมีอยู่ 3 สถาบัน คือ วัด บ้าน วัง ซึ่งวัดนั้นมีอยู่ทั่วไปเกือบทุกหมู่บ้าน จนแทบจะกล่าวได้ว่าบ้านกับวัดเป็นของคู่กัน วัดได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางของหมู่บ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอด สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น รวมทั้งเป็นสถานศึกษาของเด็กชายทั้งหลายด้วย วัดจึงเป็นสถาบันทางศาสนาที่ได้ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่ชนทุกชั้นในสังคมไทยได้อย่างกว้างขวางที่สุด เป็นระยะเวลาติดต่อกันมา ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น การศึกษายังคงดำเนินไปเช่นเดียวกับสมัยกรุงศรีอยุธยา (ดวงเดือน นีศาลบุตร, ม.ป.ป.) กล่าวคือมีวัดเป็นสถานที่ให้ความรู้แก่พลเมืองให้เหมาะแก่ความต้องการของประชาชน วัดและบ้านรับภาระในการสั่งสอนเด็กให้เรียนรู้เกี่ยวกับ การอ่าน เขียน และคำสอนทางศาสนา โดยมีพระสงฆ์เป็นครูผู้สอน สถานที่สอนนั้นจะเป็นศาลาการเปรียญ หอสวดมนต์ หรือ กุฏิ วิหารภายในวัดนั่นเอง (จิระศักดิ์ ศักดิ์พิลิสฐ์, 2528) จนกระทั่งในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงประเทศทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของบ้านเมือง และรักษาเอกราชของชาติให้ดำรงคงอยู่ และเพื่อพัฒนาประเทศให้เจริญเป็นที่นับถือของชาวต่างประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมภายในประเทศอย่างรีบด่วน (ดวงเดือน นีศาลบุตร, ม.ป.ป.)

ส่วนการยกระดับความรู้ของราษฎรส่วนใหญ่ จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งยวดในการเปลี่ยนแปลงประเทศให้เข้าสู่ความเจริญ ดังเช่นนานาอารยประเทศ การศึกษาในโรงเรียนสำหรับราษฎรจึงเกิดขึ้น แต่การขยายโรงเรียนในระยะแรกต้องประสบปัญหาเป็นอันมาก เนื่องจากไม่มีสถานที่ตั้งโรงเรียน และขาดครูผู้สอน พระองค์ทรงเล็งเห็นว่าในการจัดการศึกษาสำหรับราษฎรสามัญให้แพร่หลายโดยรวดเร็ว นั้น ควรที่จะใช้สถาบันสังคมที่ใกล้ชิดกับประชาชนที่มีอยู่ เป็นจักรกลในการขยายการศึกษา โดยนัยนี้เองโรงเรียนสำหรับราษฎรทั่วไปจึงเริ่มจาก

โรงเรียนวัด (กรมการฝึกหัดครู, 2525) ซึ่งพระองค์ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดตั้งโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรขึ้นเป็นแห่งแรกในวัด คือ "โรงเรียนวัดมรรณพาราม" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2507) เมื่อ พ.ศ. 2427 โดยทรงเล็งเห็นว่าแต่เดิมนั้นตามประเพณีโบราณ ราษฎรนิยมส่งบุตรหลานที่เป็นชายไปแล้วเรียนกับพระที่วัด เด็กก็ได้ความรู้ พระภิกษุสงฆ์ที่รับเอาเด็กไว้เป็นศิษย์ก็ได้ประโยชน์ใช้สอยลูกศิษย์ ขณะเดียวกันก็ได้รับการอุปการะจากผู้ปกครองของเด็กด้วย ด้วยเหตุนี้เมื่อมีการจัดตั้งโรงเรียนอย่างเป็นทางการขึ้น ก็มีได้ทรงละทิ้งประเพณีอันดั่งามนี้ ด้วยมีข้อวินิจฉัยว่า "โรงเรียนที่จะตั้งขึ้นสำหรับบุตรหลานราษฎรแล้วเรียนนั้น ถ้าจะไปตั้งที่อื่นนอกจากวัดก็เห็นว่าจะไปขัดกับประเพณีเดิมฝากเด็กไปแล้วเรียนตามวัด และเมื่อคนนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนหลวงมากขึ้น ย่อมจะทำให้เสียประโยชน์ของพระสงฆ์" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2507) และอีกประการหนึ่ง การจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในวัดนั้นก็ด้วยเหตุผลด้านการเงิน ดังความในประกาศการตั้งโรงเรียนหลวงสำหรับราษฎรว่า

...อีกประการ 1 การที่ตั้งโรงเรียนหลวงขึ้นนั้นจะต้องจ่าย

เงินเดือน และค่าใช้สอยของหลวงเป็นเงินมากอยู่ ถ้าต้องจ่ายถึงค่าซื้อที่และก่อสร้างโรงเรียนด้วยก็จะเปลืองนัก ไทยจะตั้งโรงเรียนได้แพร่หลาย ถ้าหากว่าตั้งโรงเรียนที่ในวัดจะได้อาศัยทั้งที่ดินและศาลา ซึ่งมีอยู่แล้ว ทั้งภูมิที่ก็เหมาะด้วยจัดมีอยู่ในประชุมชนทั่วทุกหนทุกแห่ง เป็นการสะดวกดีด้วยประการทั้งปวง ดังนั้นจึงได้คิดจัดตั้งโรงเรียนสำหรับราษฎรขึ้นตามวัด ได้ตั้งขึ้นที่วัดมรรณพารามก่อนแห่งอื่น

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2507)

ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า การจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในวัด นอกจากจะเป็นการประหยัดเงินในการก่อสร้างอาคารสถานที่แล้ว ประการสำคัญนับว่าเป็นผลดีต่อเด็ก เพราะจะเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้ใกล้ชิดพระศาสนาและพระสงฆ์ตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งต่อมาเมื่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ศูนย์กลางของสังคมมิได้อยู่ที่วัดอีกต่อไป บทบาททางการศึกษาของพระสงฆ์ลดน้อยลง จึงทำให้คนทั่วไปห่างเหินจากวัด และแม้ว่าในปัจจุบันโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในกรุงเทพฯหรือต่างจังหวัดจะยังคงตั้งอยู่ในวัดก็ตาม "แต่ทั้งวัดและโรงเรียนไม่มีส่วนหรือกิจกรรมอันใดเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเลย บางโรงเรียนอาจจะมีแต่ก็น้อยเต็มที" (พระมหาขุม สุทธิญาโน, 2522) ซึ่งในจำนวนน้อยนี้ปรากฏว่ามีวัดและคณะสงฆ์บางส่วน

ให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่เยาวชนของชาติอยู่ เช่น การให้สถานที่ตั้งโรงเรียน ช่วยจัดหาครุภัณฑ์ จัดหาอุปกรณ์การสอนทำหน้าที่ให้บริการสวัสดิการด้านต่าง ๆ และช่วยอบรมสั่งสอนศิษย์ธรรมจรรยาแก่นักเรียน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้รัฐจะเป็นฝ่ายวางแผนนโยบายและดำเนินการด้านการศึกษาโดยไม่ระบุงถึงหน้าที่ของวัดหรือพระสงฆ์ในด้านการศึกษาดังแต่ก่อน (วิริยา คิริวิทย์เจริญ, 2527) โรงเรียนดังกล่าวนี้เป็นโรงเรียนเอกชนที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยวัดในพระพุทธศาสนาเป็นเจ้าของ และมีเจ้าอาวาสวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่เป็นเจ้าของโดยตำแหน่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532) ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนของวัดเหล่านี้มี 40 โรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งได้เรียกชื่อของโรงเรียนเหล่านี้ว่า "โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา" ตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ 196/2532" เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532)

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า การศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน โรงเรียนของเอกชนมีมาก่อนโรงเรียนของรัฐที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ โรงเรียนเอกชนได้เป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำทางในบางด้านให้กับโรงเรียนของรัฐบาลมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันที่ได้จัดการศึกษาให้กับกุลบุตรกุลธิดาให้มาเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชนมากมาย ตลอดจนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในวงการธุรกิจ ราชการ การเมือง การทหาร ฯลฯ นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนยังมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ ทำให้รัฐไม่ต้องลงทุนขยายการศึกษาในบางระดับ บางประเภทมากนัก (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2532) แต่สถานการณ์จัดการศึกษาของเอกชนโดยทั่วไปต้องล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด จากอดีตจนถึงปัจจุบัน บางยุคก็เฟื่องฟู บางยุคก็ถดถอย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ที่สำคัญได้แก่นโยบายของรัฐซึ่งเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคแต่ละสมัย ทั้งนโยบายด้านการขยายโรงเรียนของรัฐบาลและควบคุมโรงเรียนเอกชน สถานเศรษฐกิจตกต่ำ ปัญหาการว่างงาน และคุณภาพของโรงเรียนเอกชนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้คงจะมีส่วนส่งผลกระทบต่อสภาพปัจจุบันและปัญหาของการศึกษาเอกชน อันทำให้โรงเรียนเอกชนมีสภาพความแตกต่างกันค่อนข้างมากมาตั้งแต่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีคุณภาพสูง มีเด็กแย่งกันเข้าเรียนจนถึงโรงเรียนขนาดเล็กที่มีเด็กไปเรียนน้อยมาก และประสบปัญหาในเรื่องความอยู่รอดของโรงเรียน เพราะรายได้ไม่คุ้มทุน (มยุรี จารุปาน, 2532) ซึ่งโรงเรียนเอกชนโดยทั่วไปมีฐานะการเงินทรุดลง มีแนวโน้มที่จะพึ่งเงินอุดหนุนจาก

รัฐบาลมากขึ้น สัดส่วนรายจ่ายประเภทเงินเดือนและค่าจ้างต่อรายจ่ายดำเนินการทั้งหมดมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งหมายความว่าโรงเรียนจะต้องพยายามตัดทอนรายจ่ายในหมวดอื่น ๆ อีกทั้งปัจจัยที่มีผลต่อฐานะการเงินของโรงเรียนเอกชน คือ การลดลงของรายรับจากค่าธรรมเนียมการเรียน อันเป็นผลจากการลดลงอย่างรวดเร็วของจำนวนนักเรียน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นโยบายการขยายการศึกษาในระดับนี้ของรัฐบาลและความแตกต่างอย่างมากระหว่างอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนอันเป็นเหตุให้จำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนเอกชนลดลงอย่างรวดเร็วในระยะหลัง (สุกัญญา นิธิกุล, 2532)

โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นโรงเรียนที่ไม่มุ่งผลประโยชน์ให้เป็นของบุคคล คณะบุคคล องค์กร หรือสถาบันอื่นใด ผลประโยชน์อันเกิดจากกิจการของโรงเรียนทุกประการ จะต้องนำไปใช้เพื่อการดำรงและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน โดยมุ่งให้ถึงตัวเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526) ในปัจจุบันโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้จัดการศึกษาสายสามัญ คือ ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแต่ละแห่งจะเลือกจัดการศึกษาแตกต่างกันออกไป โรงเรียนเหล่านี้แม้ว่าจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ก็ยังมีปัญหาในด้านทุนทรัพย์ที่จะนำมาสนับสนุนการจัดการศึกษา เพราะได้รับเงินอุดหนุนเป็นอัตราส่วนต่อรายหัวนักเรียน ซึ่งเงินส่วนนี้จะนำมาเป็นเงินเดือนของครูที่ได้รับเพิ่มตามวุฒิทางการศึกษา และโรงเรียนบางแห่งก็ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา หรือถ้าบางแห่งเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาได้ แต่ก็มีสามารถเรียกเก็บได้เพิ่มตามอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532) จึงแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาเหล่านี้ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้แก่ผู้ปกครอง และด้านการลงทุนจัดการศึกษาของรัฐบาล ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาของโรงเรียนเอกชนการกุศลวัดในพระพุทธศาสนา เพื่อเสนอให้รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและพร้อมที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา รายได้รายจ่าย และการบริหารงานของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพและความอยู่รอดของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในอนาคตต่อไป อีกทั้งจะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระในด้านการจัดการศึกษาของรัฐที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาได้

อีกด้วย เพราะมีอาคารสถานที่และบุคลากรพร้อม เป็นการสนองนโยบายของสภาการศึกษาแห่งชาติที่จะขยายโอกาสทางการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ พ.ศ. 2488-2533 ในด้านการบริหารและการดำเนินงาน การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและความร่วมมือที่ได้รับ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาตั้งแต่ พ.ศ. 2488 จนถึงปี 2533 โดยทำการศึกษาดังนี้
 - 1.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของโรงเรียน
 - 1.2 สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2532-2533)
 - 1.2.1 การบริหารและการดำเนินงาน ประกอบด้วย นโยบาย วัตถุประสงค์ การบริหารงานด้าน
 - ธุรการ
 - บุคลากร
 - การจัดสวัสดิการ
 - อาคารสถานที่
 - 1.2.2 ด้านการเรียนการสอน
 - 1.2.3 ด้านกิจกรรม
 - 1.2.4 ด้านความร่วมมือที่ได้รับ
2. ศึกษาปัญหาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ปีการศึกษา 2532 ในด้าน
 - 2.1 การบริหารและการดำเนินงาน
 - 2.2 ด้านการเรียนการสอน
 - 2.3 ด้านกิจกรรม

2.4 ด้านความร่วมมือที่ได้รับ

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1 เอกสารจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่เกี่ยวกับ โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา และเอกสารของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ซึ่งใช้ในการศึกษาประวัติความเป็นมาและสภาพของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

3.2 ผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 20 คน

3.3 ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ปีการศึกษา 2532-2533 จำนวน 323 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่ได้จากเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จากโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ถือว่าเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่วัดเป็นเจ้าของ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในสายสามัญให้แก่ประชาชน โดยที่ไม่มุ่งผลประโยชน์ให้เป็นของบุคคล คณะบุคคล องค์กร หรือสถาบันอื่นใด ผลประโยชน์อันเกิดจากกิจการของโรงเรียนทุกประการ จะต้องนำไปใช้เพื่อการดำรงและพัฒนากิจการของโรงเรียน โดยมุ่งให้ถึงตัวเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526) และมีลักษณะตาม มาตรา 15(1) ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา คือ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2525)

สภาพโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด หมายถึง ลักษณะการจัดการศึกษาภายใน
โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การบริหารโรงเรียน ได้แก่ นโยบาย วัตถุประสงค์ ลักษณะการบริหารงาน
ด้านธุรการการเงิน บุคลากร สวัสดิการ การจัดตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ตามระเบียบกระทรวง
ศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2532 และประกาศ
องค์การศึกษา เมื่อ 6 กรกฎาคม 2502 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2530)

2. ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ลักษณะการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม
หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2521 ทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

3. ด้านกิจกรรม ได้แก่ ลักษณะการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอนให้
นักเรียนมีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520

4. ด้านความร่วมมือที่ได้รับ ได้แก่ การสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนของโรงเรียนในเรื่องทุนทรัพย์ กำลังกาย และสติปัญญาจากบุคคลหลายฝ่าย อาทิเช่น
ทางราชการ องค์การต่าง ๆ ผู้ปกครองนักเรียน และบุคคลต่าง ๆ ในหลายอาชีพ

ปัญหาโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด หมายถึง ลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการจัด
การศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในด้าน

- การบริหารและการดำเนินงานของโรงเรียน ได้แก่ นโยบาย วัตถุประสงค์
การบริหารด้านธุรการ การเงิน ด้านบุคลากร สวัสดิการ
- ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ อุปสรรคที่เกิดในการจัดการเรียนการสอน
- ด้านกิจกรรม ได้แก่ อุปสรรคที่เกิดในการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน
- ด้านความร่วมมือที่ได้รับ ได้แก่ อุปสรรคที่มีต่อการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนของโรงเรียน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง เจ้าของ หรือผู้จัดการ หรือครูใหญ่ หรือ
อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
ในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
2. เป็นประโยชน์ในการแก้ไข้ปัญหาและการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาที่มีอยู่ในปัจจุบัน
3. เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ที่จะให้ความช่วยเหลือต่อโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา